

Інтернет (це дає можливість отримувати великий обсяг інформації і за рахунок цього значною мірою оптимізувати процес дистанційного навчання. Якщо немає можливості користуватися мережею Інтернет, то використовується кейсова форма: студенту видається так званий "кейс", що містить усі необхідні навчальні матеріали і посібники).

Ефективність результатів навчання при використанні дистанційної форми залежить від бажання навчатися і вміння працювати самостійно, що сприяє розвитку таких рис майбутнього фахівця, як ініціативність, самостійність, дисциплінованість та відповідальність.

В.Ф. Антонова

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІННІ ОСВІТОЮ

Динаміка світових тенденцій розвитку суспільних процесів є інноваційною за змістом та потребує від України вибору випереджувальної моделі подальшого розвитку та мобілізації суспільних ресурсів.

Для розв'язання цієї проблеми треба будь-яку інновацію систематизувати, співвідносити із вітчизняним досвідом. Складання власного педагогічного досвіду, спираючись на інтеграції, традиції та інновації є перспективним шляхом розвитку освіти в Україні у XXI ст.

Для того щоб ці умови були здійсненими (у разі їх відсутності інноваційні процеси мають деформований вигляд або не реалізуються взагалі) недостатньо формального виконання усіх вимог упровадження нововведень, необхідно відтворити ту випереджувальну модель державного управління освітою, яка дасть можливість безпосередньо впливати на кінцевий результат.

Таким чином, виникає потреба у масштабних інноваціях, у розробці й застосуванні в державному управлінні освітою сучасних методів моделювання та сучасних інформаційних технологій, які пристосовані до комп'ютерної реалізації підтримки прийняття державно-управлінських рішень в освіті, що дозволить забезпечити швидке їх прийняття.

Г.Ф. Арбузов

РИТОРИЧНІ ЗАСОБИ АКТИВІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ НА ЛЕКЦІЇ

Тенденція до зміни функцій сучасної лекції у вищій школі закономірно викликає пошук нових типів лекційних занять, які спрямовані на стимулювання пізнавального і професійного інтересу студентів, активізацію їх навчальної роботи на самій лекції. Нетрадиційні лекції

потребують удосконалення майстерності викладача, володіння комплексом методичних прийомів, серед яких важливе місце посідають різноманітні риторичні засоби. Вкажемо найефективніші з них.

➤ **Постановка активізуючих (риторичних, апелятивних та альтернативних) запитань** аудиторії як засіб управління мисленнєвою діяльністю студентів використовується в лекціях будь-якого типу.

➤ **Створення проблемних ситуацій** застосовується спеціально в проблемній лекції та епізодично в лекціях інших типів. Проблема ситуація має логічну форму пізнавальної задачі, що містить деякі суперечності в її умовах і завершується запитанням(и), що цю суперечність фіксує. Проблемність може бути реалізована на кількох рівнях: лектор сам ставить проблему й сам її вирішує, демонструючи стиль наукового мислення; викладач формулює проблему і вирішує її разом зі студентами; лектор ставить проблему, а слухачі самі знаходять її рішення; студенти самі ставлять і вирішують проблему.

➤ **Діалог зі слухачами**, основним завданням якого є пробудження зацікавленості певною проблемою, активізація механізму мислення. Організація діалогу ґрунтується, як правило, на трьох питаннях: яка інформація отримана? в чому полягає мета і чи достатньо наявної інформації для її досягнення? яким чином можна використовувати отримані результати, щоб досягти мети? Діалог передбачає довіру аудиторії до викладача і є досить універсальним засобом.

➤ **Міркування вголос** дає змогу лектору продемонструвати аудиторії весь хід логічних міркувань, що ведуть до розв'язання тієї чи іншої задачі, проблеми. Завдяки цьому студенти ознайомлюються з методологією наукового аналізу нової навчальної інформації, логікою думки викладача.

➤ **Візуалізація навчального матеріалу** реалізує принцип наочності навчання. Візуальна інформація може подаватися студентам як демонстрація явища, реального об'єкта чи макета, рисунка, графіка, фотографії, схеми, гістограми, фільму, мультиплікації та ін., або створюватися викладачем на дошці, пред'являтися за допомогою плакатів, технічних засобів. Найефективніше сприйняття матеріалу забезпечує поєднання вербальної та візуальної форми його подання в лекції-аудіовізуалізації.

➤ **Навмисна помилка.** У матеріал лекції викладач закладає замасковані помилки змістового чи методичного характеру і залучає аудиторію до їх пошуку. На основі цього прийому вибудовується лекція із запланованими помилками, яка виконує стимулюючу, контрольну, діагностичну функції і може бути проведена для студентів-старшокурсників.

➤ **Звертання до професійних інтересів** дає змогу виявити практичне значення навчальної інформації до майбутньої фахової діяльності студентів.

➤ *Дискусія з віртуальним опонентом* активно підтримує інтерес аудиторії через наведення та аналіз заперечень щодо усталеної думки, яка аргументується лектором.

Використання тільки названих риторичних засобів (а всього їх нараховується кілька десятків) дозволяє суттєво активізувати пізнавальну діяльність студентів на лекції. Відбір і застосування цих засобів здійснюється в залежності від мети лекції, її функцій і типу, змісту навчальної інформації, складу і підготовленості аудиторії, особливостей ситуації педагогічного спілкування, методичних уподобань викладача.

В.М. Березний

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ТЕХНІЧНИХ ВИШАХ

Вагомим внеском у підготовку майбутніх спеціалістів технічних спеціальностей є вивчення іноземної мови. Високі вимоги до практичного оволодіння іншомовним професійним спілкуванням ставлять складну проблему перед викладачами щодо розробки нових методів та технологій викладання іноземної мови у технічних вишах. На нашу думку, таким методом є інтерактивне навчання. Саме інтерактивні технології створюють необхідні передумови для розвитку мовленнєвої компетенції студентів.

Основним принципом інтерактивного навчання є принцип колективної взаємодії. Досягнення поставлених цілей відбувається через соціально-інтерактивну діяльність: обговорення, дискусії, діалоги, рольові ігри та дебати.

Використання інтерактивних технологій дозволяє моделювати професійні комунікативні ситуації, вирішувати спільно робочі проблеми, використовувати професійно-орієнтовані рольові ігри, брати участь у дискусіях галузевої спеціалізації тощо.

В наш час важливим стає впровадження новітніх комп'ютерних технологій. Інтерактивне навчання на основі комп'ютерних інформаційних технологій дозволить реалізувати комплекс методичних, педагогічних і психологічних принципів, робить процес вивчення іноземної мови більш якісним і цікавим. Дуже важливим є використання інтернет-ресурсів, безмежного джерела інформації, що дозволяє бути на зв'язку з цілим світом, бути в курсі найсучасніших досягнень науки і техніки.

При виборі інтерактивних методик навчання потрібно дотримуватися принципу доцільності, тобто знання набувають цінності тоді, коли допомагають у вирішенні професійних проблем, допомагають самовизначенню та самореалізації студента.

В умовах швидкоплинного часу викладання іноземних мов у технічних вишах потребує впровадження сучасних ефективних методів,